

MAULANA AZAD COLLEGE
DEPARTMENT OF SANSKRIT
Model questions for B.A 2nd Semester
GE-2(CC-A2), Section-A, Unit-I+II
Topic: Suksnasopadesa

Unit-I

अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्।

10X2= 20

1. शुकनासः क आसीत्? स कमुपदेशञ्चकार? पाठ्यानुसारेण शुकनासोपदेशं विव्रियन्ताम्।
2. शुकनासोपदेशपाठ्यांशानुसारतः लक्ष्म्याः चरितं वर्णनीयम्।
3. 'वाणोच्छिष्टं जगत् सर्वमि'त्युक्त्याः याथार्थ्यता विचारणीया।
4. कस्मात् मूलग्रन्थात् शुकनासोपदेश इति पाठ्यांशः समुत्कलितः? गद्यरचनायाः कथाख्यायिकेति भेदद्वयस्य कस्मिन् भेदे तस्य मूलग्रन्थस्यान्तर्भावः सम्भवतीति विचार्यताम्।
5. शुकनासोपदेशपाठ्यांशानुसारतः महाकवेर्वाणस्य रचनाशैली वर्णनीया।
6. 'वाणी वाणो बभूव' इत्युक्तेः सार्थकतां पाठ्यांशानुसारं विचार्यताम्।

Unit-II

अधोलिखितेषु दश प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः ।

2X10=20

1. वाणभट्टः क आसीत्? तद्रचितानमपरग्रन्थानां नामानि लिख्यन्ताम्।
2. किं तावद् गद्यकाव्यम्?
3. गद्यकाव्यं कतिविधम्? कानि च तानि?
4. सोदाहरणं कथाकाव्यस्य लक्षणं प्रदेयम्।
5. कादम्बरीकाव्यं कथं कथाकाव्यलक्षणयुतं भवति?
6. कादम्बरी तावत् कीदृशं काव्यम्?
7. कादम्बरीकाव्यस्य कौ नायिकानायकौ?
8. कादम्बरीशब्दस्य कोऽर्थः?
9. कस्य पृष्ठपोषकतां सम्प्राप्य काव्यमिदं कविना रचितम्?
10. शुकनासः क आसीत्? तेन क उपदिष्टः?
11. चन्द्रापीडः क आसीत्?
12. शुकनासः कथं चन्द्रापीडमुपदिष्टवान्?
13. वाणस्य वंशपरिचयः प्रदेयः।
14. कासीत् कादम्बरी?
15. केन कथं कादम्बरीकाव्यं समाप्तं कृतम्?
16. 'महतीयं खल्वनर्थपरा' इत्यत्र अनर्थपरा का भवति?
17. 'अतिगहनं तमो यौवनप्रभवम्'- कं प्रति कस्य उक्तिरियम्? कथं यौवनप्रभवं तमः अतिगहनम्?
18. 'अयञ्च ते कालः प्रतापमारोपयितुम्'- कस्मिन् प्रसङ्गे उक्तिरियं विहिता?

19. 'विरलाः हि तेषामुपदेष्टारः'- कथं केषां वा उपदेष्टारः विरलाः?
20. 'अपरिमामोपशमो दारुणलक्ष्मीमदः'- केन प्रसङ्गेन कं प्रति कस्य उक्तिरियम्?
21. 'यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः' उक्तेः किं तात्पर्यम्?
22. 'अकारणञ्च भवति दुष्प्रकृतेरन्वयः श्रुतं वाविनयस्य'- वक्ता कः? कं प्रति स एवमुक्तवान्?
23. 'राज्यविषविकारतन्द्रीप्रदा राजलक्ष्मी'- तात्पर्यं व्याख्यायताम्।
24. 'अनुज्झितधवलापि सरागैव भवति यूनां दृष्टिः'- उक्तेरस्याः कोऽर्थः?
25. 'कष्टमनञ्जनवर्तिसाध्यपरमैश्वर्यतिमिरान्धत्वम्'- कः कं प्रति कथमेवमुक्तवान्?
26. 'सततमूलमन्त्रशम्यो विषमो विषयविषास्वादमोहः'- कथं कं प्रति कस्य इयमुक्तिः?
27. कादम्बरीकाव्यस्य टीकानां टीकाकाराणाञ्च नाम किम्?
28. काव्यस्यास्य उत्सः कः?
29. वाणभट्टमतेन धूर्तैः राजा कथं प्रतार्यते?
30. सन्धिविच्छेदं कुरु-'नाल्पमुपदेष्टव्यम्'।

Section-B, Unit-I+II
Topic: Sivarajavijavam (Niswasa-I)

अधोनिर्दिष्टेषु कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च दातव्यम्। 10*1=10

1. शिवराजविजयस्य प्रथमोच्छ्वासमवलम्ब्य भारते यवनराज्यस्य प्रतिष्ठायाः विस्तारस्य च वर्णनं करणीयम्।
2. शिवराजविजयस्य प्रथमोच्छ्वासमाश्रित्य महाकवेरम्बिकादत्तव्यासस्य रचनवैशिष्ट्यं विचारणीयम्।
3. यवनेन भारतीयजनेभ्यः प्रदत्तायाः पीडायाः वर्णनं विधातव्यम्।
4. प्रथमोच्छ्वासमवलम्ब्य शिववीरस्य जीवनचरितं वर्णयताम्।

Sec C, Unit-I
Topic: Prose Literature

अधोलिखितेषु त्रिप्रश्नाः समाधेया

2×3=6

- 1 वाणभट्टस्य विरचितं कथा-काव्य किम् ?
- 2 दशकुमारचरितम् केन विरचितम्
- 3 वाणभट्टस्य पुत्रः को आसीत् ?
- 4 काव्यादर्शः केन विरचितः ?
- 5 बासवदत्ता केन विरचितः ?
- 6 कस्य पदलालित्यम् विख्यातम् ?

SECTION - C UNIT-II
TOPIC – SANSKRIT LITERATURE

A. अधोलिखितेषु प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या देयम् । 10*1

1. प्राचीनतमः कथाग्रन्थः कः?
2. अमरशक्तेः कति पुत्राः आसन्? के च ते?
3. पञ्चतन्त्रस्य चतुर्थं तन्त्रं किम्?
4. विद्यापतेः कः उपाधिः आसीत्?
5. पञ्चतन्त्रं कथं रचितम्?
6. हितोपदेशस्य रचयिता कः? हितोपदेशे कति अध्यायाः सन्ति?
7. पुरुषपरीक्षायाः रचयिता कः?
8. लब्धप्रणाशे कति कथाः सन्ति?
9. विक्रमादित्यस्य सिंहासनं केन उद्धरितम्?
10. शुकसप्ततिकथायाः रचयिता कः?
11. पञ्चतन्त्रस्य प्रारम्भे कस्य नगरस्य उल्लेखः अस्ति?
12. सिंहासनद्वात्रिंशिका इत्यस्य अपरं नाम किम्? तत्र कति लघुकथाः वर्तन्ते?
13. वृहत्कथा कस्यां भाषायां रचिता?
14. वेतालपञ्चविंशति ग्रन्थे कः कं लघुकथां श्रावयति स्म?
15. वेतालपञ्चविंशतिकाग्रन्थे कः आसीत् वेतालः? ग्रन्थस्यास्य रचयिता कः?

अथवा

B. "पञ्चतन्त्रम्" - इति कथाग्रन्थस्य वर्तमानसमाजे प्रासङ्गिकताम् आलचय। 10

C. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च टीका लेखनीया - 2*2¹/₂

1. हितोपदेशः, 2. वेतालपञ्चविंशतिः, 3. पञ्चतन्त्रम्, 4. पुरुषपरीक्षा, 5. सिंहासनद्वात्रिंशिका।